

**«ՉԱՐԵՆՑԱՎԱՆԻ ՀԱՍՏՈՑԱՇԻՆԱԿԱՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՆ» ԲԲԸ**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ ատղիտորի եզրակացություն**

2021թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն.....	1
Ըստ խոյրի կամ վճարի և այլ համասարարիակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	9

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերության ղեկավարությանը և բաժնետերերին.

Չևափոխված կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ «Կարծիքի ձևափոխման հիմքեր» պարագրաֆում նկարագրված հարցերի հնարավոր ազդեցության, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» ԲԲԸ ֆինանսական վիճակը առ 31-ը դեկտեմբերի 2021թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա նրա գործունեության արդյունքներն ու դրամական հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Կարծիքի ձևափոխման հիմքեր

- Մենք հաստատվել ենք որպես Ընկերության աուդիտորներ 2022թ. սեպտեմբերի 19-ին և հետևաբար չենք հետևել Ընկերության 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պաշարների փաստացի գույքագրմանը: Մեզ չի հանձնարարվել իրականացնել Ընկերության 2020թ. ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, դիտարկում կամ կիրառել այլ ընթացակարգեր այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հետ կապված, այդ իսկ պատճառով, մենք կարծիք կամ որևէ այլ հավաստում չենք արտահայտում Ընկերության 2020թ. ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:
- Ընկերության պաշարները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված են համապատասխանաբար՝ 274,529 հազար դրամ և 344,593 հազար դրամ գումարներով՝ համաձայն պաշարների արժեքի նվազեցումը՝ 109,495 հազար դրամ: Մեզ չի ներկայացվել ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվարկված պաշարների արժեքի նվազեցման ամալիտիկ բացվածքները (ցուցակները) և արժեքի նվազեցման հաշվարկները: Պաշարների հաստատման համար մենք անկարող էինք իրականացնել այլընտրանքային ընթացակարգեր, որպեսզի ինքներս համոզվեինք Ընկերության

Crowe and Asatryan LLC
"Don Moskoy" Business Center,
7, Argishti str., 2nd floor,
Yerevan, 0015, Armenia
T: +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryan.com
www.crowe.com
www.asatryan.com

Քրոու և Ասատրյան ՍՊԸ
"Ռեմ Մոսկով" Բիզնես Վենգոս,
Արգիշտի փող. 7, 2-րդ հարկ
ք. Երևան, 0015, ՀՀ
Հ: +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryan.com
www.crowe.com
www.asatryan.com

Member of Crowe Global | A global network of independent accounting firms

Քրոու Գլոբալի անդամ | Անկախ հաշվապահական ընկերությունների գլոբալ անդամ

պաշարների մնացորդի ճշմարիտ լինելու վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Արդյունքում, մենք անկարող էինք որոշել՝ արդյոք անհրաժեշտ են ճշգրտումներ «Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» ԲԲԸ-ի ակտիվներում «Պաշարներ» հոդվածում, ինչպես նաև կուտակված շահույթում/(վնասում) և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունների տարրերի հետ:

Մենք աուդիտն անցկացրեցինք աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՍ) համաձայն: Այդ ստանդարտներով սահմանված մեր պարտականությունները ներկայացված են «Աուդիտորի պարտականությունները ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վերաբերյալ» հատվածում: Հաշվապահների Վարքագծի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՎՄՄԽ) կողմից հաստատված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի» (ՊՀՎ կարգ) համաձայն մենք պահպանել ենք մեր անկախությունը ԸՆԿերության նկատմամբ և պահպանել ենք էթիկայի այլ սկզբունքների նկատմամբ մեր պարտականությունները համաձայն այդ ստանդարտների և ՀՎՄՄԽ Վարքագրի:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանքներ

Ցանկանում ենք ուշադրություն հրավիրել այն փաստին, որ ներկայացված համադրելի տվյալները, հիմնված են ԸՆԿերության 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ և այդ ամսաքվին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների վրա, որոնց աուդիտն իրականացվել է այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որի 29 հոկտեմբերի 2021թ. եզրակացությունում արտահայտվել է ձևավորված կարծիք սկզբնական մնացորդների, պաշարների և հիմնական միջոցների մնացորդի վերաբերյալ, քանի որ աուդիտորը հնարավորություն չի ունեցել մասնակցելու պաշարների և հիմնական միջոցների գույքագրմանը տարեկան ինչպես նաև ԸՆԿերության 2019թ. ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի շնչ ենթարկվել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

ԸՆԿերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խաբղախության արդյունքում առաջացող էական խնդարություններից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է ԸՆԿերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել ԸՆԿերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ԸՆԿերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, քայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-Ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական քերականավատություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք քավակնաաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր քացրողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ տվյալ համգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու , և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկլարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող քացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք դեկլարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ասպացույցների վրա՝ գնահատում ենք , թե արդյեք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան քացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի քացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և քովանդակությունը, ներառյալ քացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործադրների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
	Ծնք.			
Հանվածությունների հետ պայմանագրերից հատույթ	4	536,049	506,742	558,135
Վաճառքի ինքնաթիղեր	5	(539,798)	(431,614)	(572,222)
Համախառն շահույթ		(3,749)	75,128	(14,087)
Վարչական ծախսեր	6	(133,876)	(118,662)	(91,671)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		(137,625)	(43,534)	(105,758)
Այլ եկամուտ/(ծախս)	7	(11,684)	(9,508)	15,931
Ֆինանսական ծախս	8	(21,684)	(20,876)	(20,428)
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	9	3,417	-	-
Տարվա շահույթ մինչև հարկումը		(167,576)	(73,918)	(110,255)
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	10	3,600	(5,997)	1,911
Տարվա շահույթ/(վնաս)		(163,976)	(79,915)	(108,344)
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող վնաս	16			
Ռազային		(1,832)	(893)	(1,210)
Նոսրագված		(1,832)	(893)	(1,210)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ</i>				
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		(163,976)	(79,915)	(108,344)

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2022թ. հոկտեմբերի 14-ին՝

Արկադի Հարությունյան
 Տնօրեն

Սուսաննա Գարրեյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ըմբռնվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների լուծարումից մինչև հուլիսի 9-ից մինչև 40-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)
	Ծնք.			
Ակտիվներ				
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>				
Հիմնական միջոցներ	11	2,330,595	2,425,889	2,535,773
Ոչ նյութական ակտիվներ		17	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ	12	19,165	15,140	12,769
		2,349,777	2,441,029	2,548,542
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>				
Պաշարներ	13	344,593	274,529	141,343
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	8,765	78,647	24,201
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	15	88	127,611	23,517
		353,446	480,787	189,061
Ընդամենը ակտիվներ		2,703,223	2,921,816	2,737,603
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>	16			
Բաժնետիրական կապիտալ		89,515	89,515	89,515
Լրացուցիչ կապիտալ		87,080	87,080	87,080
Վերագնահատման պահուստ		2,017,856	2,114,444	2,211,115
Կուտակված շահույթ / (վնաս)		(116,416)	(49,027)	(65,783)
		2,078,035	2,242,012	2,321,927
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	17	101,123	86,659	74,233
Հետաձգված եկամուտ	18	109,783	117,130	133,220
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	12	19,115	19,115	19,115
		230,021	222,904	226,568
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	17	95,686	86,818	86,818
Հետաձգված եկամուտ	18	192,295	298,045	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	19	90,031	62,782	93,779
Պահուստներ	20	17,155	9,255	8,511
		395,167	456,900	189,108
Ընդամենը պարտավորություններ		625,188	679,804	415,676
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		2,703,223	2,921,816	2,737,603

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 40-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Թամենտի- րական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Վերագնա- հատման պահուստ	Կուտակված շահույր/ (վնաս)	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ՝ ըստ նախորդ տարվա հաշվետվությունների	89,515	-	2,354,394	(159,403)	2,284,506
Վերահաշվարկ (տես՝ ծանոթ. 30)	-	87,080	-	(49,659)	37,421
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (Վերահաշվարկված)	89,515	87,080	2,354,394	(209,062)	2,321,927
Տարվա շահույր/(վնաս)	-	-	-	(79,915)	(79,915)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	(79,915)	(79,915)
Վերագնահատման պահուստի իրացում՝ շահութահարկի ազդեցությունը հաշվի առած	-	-	(96,671)	96,671	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (Վերահաշվարկված)	89,515	87,080	2,257,723	(192,306)	2,242,012
Տարվա շահույր/(վնաս)	-	-	-	(163,976)	(163,976)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	(163,976)	(163,976)
Վերագնահատման պահուստի իրացում՝ շահութահարկի ազդեցությունը հաշվի առած	-	-	96,588	(96,588)	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	89,515	87,080	2,354,311	(452,871)	2,078,035

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 40-րդ էջերում ներկայացված վեց ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ/(վնաս) <i>ճշգրտումներ</i>	(163,976)	(79,915)
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	(3,600)	5,997
Մաշվածություն	112,510	111,065
Ֆինանսական ծախս	21,684	20,876
Պահուստների փոփոխություն	7,900	744
Ընդհանրից եկամուտ	(113,795)	(92,211)
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	(3,417)	(1,116)
<i>Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	(142,695)	(34,560)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	69,882	(54,446)
Պաշարների փոփոխություն	39,431	(23,691)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	27,249	(30,997)
Այլ պարտավորություններում փոփոխություններ	(138,284)	(43,697)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ</i>	(144,417)	(187,391)
Վճարված տոկոսներ	(7,220)	(8,450)
Վճարված շահութահարկ	(450)	-
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	(152,087)	(195,841)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(17,234)	(1,181)
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	(17,234)	(1,181)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից	117,000	-
Մարված վարկեր և փոխառություններ	(79,318)	-
Ընդհանրից մուտքեր	699	300,000
<i>Ֆինանսական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	38,381	300,000
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(130,940)	102,978
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	3,417	1,116
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբի դրությամբ	127,611	23,517
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	88	127,611

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ըմբռնել այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 40-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական ծանոթագրություններ

հաշվետվություններին

կից

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ստեղծվել է 29 ապրիլի 1996թ.: Ընկերությունը հանդիսանում է «Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» ՊՉ և «Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» ՓԲԸ իրավահաջորդը:

Ընկերությունը իրականացնում է գործունեության հետևյալ տեսակները՝

- Մետաղյա իրերի և կիսաֆաբրիկատների արտադրություն
- Ռազմական տեխնիկայի և սպառազինության վերանորոգում և արդիականացում
- Նախագծային աշխատանքների կատարում
- Առևտրամիջնորդական գործունեություն և այլն

«Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» ԲԲԸ-ն շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող իրավաբանական անձ է:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է 89,515 հատ հասարակ բաժնեմասերից՝ մեկ հազար դրամ անվանական արժեքով: «Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարան» ԲԲԸ-ի բաժնետերերի կազմը ներկայացված է ծանոթագրություն 9-ում: Ընկերության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում ՀՀ պաշտպանության մախարաբությունը (ՀՀ ՊՆ):

Ընկերությունը իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, Կոտայքի մարզ, Բ. Չարենցավան, Եսայան վտղ., 2:

2021թ. ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 146 մարդ (2020թ.՝ 137 մարդ):

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Գնահատման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

Ընկերությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պատրաստելիս կիրառել է հետևյալ մոտեցումները.

- չեն ճանաչել հողվածները որպես ակտիվ կամ պարտավորություն, եթե ՖՀՄՍ-ով բույլ չի տրվում այդպիսի ճանաչում,
- ճանաչել է այն ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց ճանաչումը պահանջվում է ՖՀՄՍ-ով.

ՖՀՄՄ-ն կիրառվել է բոլոր ճանաչված ակտիվները և պարտավորությունները չափելիս:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է ԸՆԿերության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և ԸՆԿերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, դեկլարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է ԸՆԿերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կտրացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՄ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի ԸՆԿերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաքվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն:

2.5 ԸՆԿերության կողմից ընդունված նոր և փոփոխված ՖՀՄՄ ստանդարտներ, որոնք ընդունվել են ընթացիկ տարում

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաքվի դրությամբ ԸՆԿերությունն առաջին անգամ կիրառեց որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2021թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: ԸՆԿերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություններ, որը թողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել:

	Նշված ամսաքվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
ՖՀՄՄ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր		
Covid-19-ի հետ կապված վարձակալության արտոնություններ (ՖՀՄՄ 16-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2020թ.	Ընդունված
Բազային տոկոսադրույթի ռեֆորմ (IBOR) - Փուլ 2 (ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 39, ՖՀՄՄ 7, ՖՀՄՄ 4 և ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ)	1 Հունվարի, 2021թ.	Առաջընթաց

ԸՆԿերության ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը էական ազդեցություն կունենան ԸՆԿերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաքվի դրությամբ ԸՆԿերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտները, որոնք թողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն:

ՖՀՄ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և ճրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄ հորիզոնի կողմից	-
Փոփոխություններ ՀՀՄ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության քաղաքականություններ	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄ 16-ում. «Հիմնական միջոցներ» - Մուտքեր մինչև նախատեսված օգտագործումը	1 Հունվարի, 2022թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄ 3-ում. «Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ» - Անդրադարձ հայեցակարգային շրջանակին	1 Հունվարի, 2022թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄ 37. «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ - Անբարենպաստ պայմանագրեր» – Պայմանագրի կատարման արժեքը	1 Հունվարի, 2022թ.	Առաջընթաց
ՖՀՄ 1. «ՖՀՄ-ների առաջին անգամ որդեգրումը», ՖՀՄ 9. «Ֆինանսական գործիքներ», ՖՀՄ 16. «Կարճակալություն», ՀՀՄ 41. «Գաղափարներ»: ՖՀՄ ստանդարտների տարեկան քարտեզավորումներ 2018-2020թթ.	1 Հունվարի, 2022թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի	1 Հունվարի, 2023թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ» Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄ 12-ում. «Շահութահարկեր» Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
ՖՀՄ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց

Ընկերության ղեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

2.6 Ֆինանսական հաշվետվությունների վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները, նախորդ տարիների համադրելի տեղեկատվությունը ներառյալ, ներկայացված են այնպես, կարծես ուղղումը կատարվել է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում առաջացել է դրա կատարման անհրաժեշտությունը: Հետևաբար, յուրաքանչյուր ներկայացված ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը վերագրվում է այդ տարվա ֆինանսական տեղեկատվությանը: Ֆինանսական հաշվետվությունների համադրելի տեղեկատվության նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող ուղղման գումարը ճշգրտվում է ամենավաղ ներկայացված ժամանակաշրջանում (տես՝ ծանոթագրություն 26):

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվառու ամսաբվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվառու ամսաբվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

Արժույթ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՄՆ դոլար Եվրո	480.14 542.61	522.59 641.11

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, քացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային քաղաքային նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Երբ հիմնական միջոցների միավորը քաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր քաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրս գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը, հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության զննատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր, կառուցվածքներ և փոխանցվող հարմարանքներ	1-20 տարի
Մեքենա-սարքավորումներ	1-10 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5 տարի
Արտադրատնտեսական գույք և այլ	1-5 տարի

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Հնկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 10 տարի:

3.4 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով ԱՄԱԵ մեթոդը (Առաջինը մուտք առաջինը ելք), և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.5 Վարձակալված ակտիվներ

Հնկերությունը նախ և առաջ գնահատում է, այդպիսի պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն, եթե պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է վաճառողից մինչև

Հնկերությունը որպես վարձակալ

Հնկերությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության: Հնկերությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձեռք ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձեռք ակտիվներ

Հնկերությունը օգտագործման իրավունքի ձեռք ակտիվները ճանաչում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաբվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձեռք ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վարաչափումից: Օգտագործման իրավունքի ձեռք ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է պարտավորություններում ճանաչված կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսելու

ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, համաձայն վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնություններ կամ զեղչեր:

Այն դեպքում, երբ վարձակալած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Ընկերությանը կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալած ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: Գտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեզրկման տուգանս (քնսք) ենթարկվեն:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Ընկերությունը կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իրական արժեքով: Վարձավճարները ներառում են՝ հաստատուն՝ ֆիքսված վճարները (ներառյալ հաստատուն վճարումները), համաձայն վարձակալության հետ կապված ցանկացած ստացվելիք խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են մաս գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Փոփոխում վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույքներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված սպառողական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղեկալային տոկոսադրույքից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը), ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունեցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Ընկերությունը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության սկզբի ամսաթվի դրությամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ենթադրյալ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են)՝ տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումով: Բացի դրանից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հողվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե ասկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ձևք բերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ընկերության բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են խմբի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ խումբը դատում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ բողոքարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ սրահասցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը անմիջապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉԸՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացված արժեքով, այն դեպքում, երբ.

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է սրահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉԸՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնատիմության չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉԸՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Քաղոք ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉԸ-Վ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում սպաճանաչմանը կամ երբ շարունակական ներգրավվածության մոտեցում է կիրառվում և ԽՄԻ կողմից, բողարկված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են ստորև նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխան՝

Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՉԸ-Վ) ներկայացվող

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՉԸ-Վ ներկայացվող, երբ ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է՝ (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ձեռք բերողի պայմանական հատուցումը (ք) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (զ) այն նախատեսված է ԻԱՉԸ-Վ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող երև.

- այն բացառապես ձեռք է բերվել մոտ ապագայում վերադառաքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է իդնտիֆիկացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը ԽՄԻ-ն միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:
- Այն ածանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ նախանշված արդյունավետ հեջավորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը

ԽՄԻ-նը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության քոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ կազմակերպության: Եթե ԽՄԻ-նը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն քոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա ԽՄԻ-նը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե ԽՄԻ-նը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված քոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա ԽՄԻ-նը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է տեսցված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես «Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող» (ԻԱՉԸ-Վ), ապաճանաչման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապաճանաչման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ ԽՄԻ-նը բնութի է ԻԱՉԸ-Վ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապահովանաչումը

Խումբը ապահովանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Խումբը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպասվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապահովանաչված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Խումբը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Խումբը առկա պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամբողջիզացված արժեքով կամ ԻԱՕԱՀԱ-ով, Խումբը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական նրաչխիքի պայմանագրերի մասով: «Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստները» (ԴՊՄԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին թարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Խումբը միշտ ճանաչում է ԴՊՄԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Խումբի պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմաններին կանխատեսվող ռոդություն գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների համար, Խումբը ճանաչում է ԴՊՄԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի թարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Խումբը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՄԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՄԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՄԿ-ն

իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՄԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կատաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 17-ում:

3.7 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ մյուրական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ զննից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե մախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող սուպրա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային

ղերիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է, և նվազումը օրյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաքվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

Ինչ վերաբերում է վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի արժեքըներին, արժեզրկումից հետո իրական արժեքի աճն ուղղակիորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

3.8 Մեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից բողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Ըահարաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.9 Ըահութահարկ

Ընթացիկ ոահութահարկը տարվա համար հարկվող ոահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաքվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույթաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաճված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և ոահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային քազանների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաճված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաճված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող ոահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաճված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի սքսիին չի ազդում ոչ հաշվապահական ոահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող ոահույթի վրա (քացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաճված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և աստղիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, քացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ Ընկերությունը ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ասպազայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաճված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող ոահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարլի տեսանելի ասպազայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ ԸՆկերությունը կստանա քավարար հարկվող շահույթ, որը բույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով ԸՆկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է մույն հարկային մարմնի կողմից, և ԸՆկերությունը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.10 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ ԸՆկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Պետական շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը ԸՆկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռքբերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Պետական շնորհը, որը հատկացվում է ԸՆկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դատմում է ստացման ենթակա:

3.11 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ ԸՆկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և երբ հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Երբ դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է առաջադրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.12 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հաստոցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով ԸՆԿերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Հասույթից նվազեցվում են հաճախորդների կողմից վերադարձվելիք ապրանքների գնահատված գումարը, գնահատված իջեցումները և նմանատիպ այլ նվազեցումներ:

Սարքավորումների վաճառք

Դետալների վաճառքից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարվում են հետևյալ բոլոր պայմանները.

- ԸՆԿերությունը գնորդին է փոխանցել ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հաստույցների նշանակալի մասը,
- ԸՆԿերությունը չի սրահայանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, ո՛չ էլ՝ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկողություն,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն ԸՆԿերություն,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները:

Սպառազինության և ռազմական տեխնիկայի վերանորոգում

Ծառայությունների մատուցումից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ՝

- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն ԸՆԿերություն,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համարկատարված և գործարքն ավարտելու համար անիրաժեշտ ծախսումները:

4 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույք

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծառայությունների մատուցում	368,744	399,452
Պատրաստի արտադրանքի վաճառք	53,510	15,079
Եկամուտ շնորհներից	113,795	92,211
	536,049	506,742

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույքը տրոհված

Հազար դրամ	Ծառայությունների մատուցում		Պատրաստի արտադրանքի վաճառք	Ընդամենը
	2021թ.	Հայաստան	Հայաստան	
Սեզմենտի հասույք՝ ընդհանուր		368,744	53,510	422,254
Միջսեզմենտային վաճառքներից հասույք	-	-	-	-
Սեզմենտի հասույք՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից		368,744	53,510	422,254
Հասույքի ճանաչման ժամանակացույց				
- Ժամանակի կոնկրետ պահին		368,744	53,510	422,254
- Ժամանակի ընթացքում		-	-	-
		368,744	53,510	422,254

Հազար դրամ	Ծառայությունների մատուցում		Պատրաստի արտադրանքի վաճառք	Ընդամենը
	2020թ.	Հայաստան	Հայաստան	
Սեզմենտի հասույք՝ ընդհանուր		399,452	15,079	414,531
Միջսեզմենտային վաճառքներից հասույք	-	-	-	-
Սեզմենտի հասույք՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից		399,452	15,079	414,531
Հասույքի ճանաչման ժամանակացույց				
- Ժամանակի կոնկրետ պահին		399,452	15,079	414,531
- Ժամանակի ընթացքում		-	-	-
		399,452	15,079	414,531

Պայմանագրի մնացորդներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված «Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում»	303	1,324

5 Ինքնարժեք

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատակիցներին հատուցումներ	281,694	221,839
Մաշվածություն	112,511	111,065
Գործուղման ծախսեր	25,115	34,853
Պաշարներ	92,397	34,802
Էլեկտրականներգիա	12,448	19,778
Մասնագիտական ծառայություններ	7,199	-
Վառելիք	8,434	9,277
	539,798	431,614

6 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատակիցներին հատուցումներ	109,781	89,880
Գործուղման ծախսեր	9,830	1,165
Կոմունալ ծախսեր	3,299	17,797
Չփոխհատուցվող հարկեր	3,174	5,293
Պաշարներ	3,371	2,789
Մասնագիտական ծառայություններ	2,100	-
Վառելիք	2,322	1,667
Այլ	-	70
	133,876	118,662

7 Այլ եկամուտ/ծախս

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Այլ եկամուտներ</i>		
Գործառնական այլ եկամուտներ	7,002	3,632
	7,002	3,632
<i>Այլ ծախսեր</i>		
Այլ ծախսեր	(18,686)	(13,140)
	(18,686)	(13,140)
	(11,684)	(9,508)

8 Ֆինանսական եկամուտ/ծախս

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսներ	(7,220)	(8,450)
Փոխառություններն իրական արժեքով ներկայացնելուց առաջացած ծախս	(14,463)	(12,426)
Ընդհանուր ֆինանսական ծախսեր	(21,684)	(20,876)
Զուտ ֆինանսական եկամուտ/(ծախսեր)	(21,684)	(20,876)

9 Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով՝ դասակարգված՝ որպես վաճառքի համար մատչելի</i>		
Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ/(վնաս). Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ	3,518	-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	3,518	-
Փոխարժեքային տարբերություններից վնաս	(100)	-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	(100)	-
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ/(վնաս).	3,417	-

10 Ընթացիկ հարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	(425)	(8,368)
Հետաձգված հարկ	4,026	2,371
	3,600	(5,997)

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՄ)	(167,576)		(73,918)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2020թ. 18%)	(30,164)	18.0	(13,305)	18.0
(Չհարկվող եկամուտ)/չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	26,564	(15.9)	19,302	(26.1)
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	(3,600)	2.2	5,997	(8.1)

«Օպերեյտիվայի հաստատությունների օրենսդրում»- ՈՈԸ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2021թ. դեկտեմբերի 31

II Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Հողամասեր	Եներքի շինություններ	Կառուցվածքներ և փոխանցող հարմարամբներ	Մարմնասարքավորումներ և սարքավորումներ		Անավարտ արտադրություն	Արտադրատնտեսական գույք և այլ	Ընդամենը
				սարքավորումներ	սարքավորումներ			
Մեծածախ առևտուր								
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	34,199	1,771,599	108,892	412,260.00	1,094,366	7,031	3,428,347	
Ավելացում	-	-	-	-	-	1,181	1,181	
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,199	1,771,599	108,892	412,260	1,094,366	8,212	3,429,528	
Ավելացում	-	-	-	15,123	-	2,094	17,217	
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,199	1,771,599	108,892	427,383	1,094,366	10,306	3,446,745	
Կուսակցական մաշվածություններ և պահուստներ								
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	(465,010)	(61,773)	(359,972)	-	(5,819)	(892,574)	
Հաշվառու տարվա մաշվածություն ծախս	-	(88,425)	(9,454)	(12,204)	-	(981)	(111,065)	
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(553,435)	(71,228)	(372,176)	-	(6,800)	(1,003,639)	
Հաշվառու տարվա մաշվածություն ծախս	-	(88,370)	(9,454)	(13,508)	-	(1,178)	(112,511)	
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(641,805)	(80,682)	(385,684)	-	(7,978)	(1,116,149)	
Հաշվառուների պահուստներ								
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	34,199	1,306,589	47,119	52,288	1,094,366	1,212	2,535,773	
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,199	1,218,164	37,664	40,084	1,094,366	1,412	2,425,889	
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,199	1,129,794	28,210	41,699	1,094,366	2,327	2,330,595	

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 313,041 հազար դրամ սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ ունեն գրո հաշվեկշռային արժեք (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 311,860 հազար դրամ):

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ՝ ինքնարժեքին 112,511 հազար դրամ (2020թ.՝ 111,065 հազար դրամ):

12 Հետաձգված հարկային ակտիվ

Հազար դրամ	2021թ.	2020թ. (վերահաշ- վարկված)
Տարեկգրի մնացորդ	(3,976)	(6,346)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված (ծախս)/փոխհատուցում (տես՝ ծանոթագրություն 10)	4,026	2,371
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված	-	-
Տարեկգրի մնացորդ	50	(3,976)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2021թ. հունվարի 1	Այլ համա- արժեքի ֆինան- սական արդյուն- քում ճանաչված	Շահույթի կամ վնասի և այլ համապար- փակ ֆինանսա- կան արդյուն- քների մասին հաշվետ- վությունում ճանաչված	2021թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Չօգտագործված արժակտորոշային սպահուստ	1,666	-	1,422	3,088
Վարկեր և փոխատույուններ	13,474	-	2,603	16,077
	15,140	-	4,026	19,165
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխատույուններ	19,115	-	-	19,115
	19,115	-	-	19,115
Չուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(3,976)	-	4,026	50

13 Պաշարներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հումք և նյութեր	109,021	123,410
Պատրաստի արտադրանք	137,620	136,457
Ապրանքներ	16	50
Անավարտ արտադրանք	34,764	41,120
Վառելիք	2,569	1,558
Պահեստամասեր	156,983	74,807
Այլ պաշարներ	13,115	6,622
	454,088	384,024
Պաշարների արժեքի նվազեցում մինչև իրացման զուտ արժեք	(109,495)	(109,495)
	344,593	274,529

Ընկերությունը պաշարների ինքնարժեքը հաշվառում է «Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» քանաձևով:

Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է 106,524 հազար դրամ (2020թ.՝ 48,535 հազար դրամ), որը ներառում է պաշարների արժեզրկումը մինչև իրացման զուտ արժեք:

Ակնկալվում է, որ 344,593 հազար դրամ արժողությամբ պաշարները (2020թ.՝ 274,529 հազար դրամ) կփոխհատուցվեն ավելի քան տասներկու ամսվա ընթացքում:

Ընկերության պաշարները գրավադրված չեն:

14 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	303	1,324
Տրված կանխավճարներ	136	72,343
Դեբիտորական պարտքեր պետական բյուջեից	7,739	4,888
Այլ դեբիտորական պարտքեր	587	92
	8,765	78,647

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ապրանքների վճարներից և ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 1 օր (2020թ.-ին՝ 1 օր):

Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ չի առաջանում, քանի որ կազմակերպության մատուցված ծառայությունները ֆինանսավորվում են պետության կողմից, իսկ օժանդակ վճարովի ծառայությունները մատուցվում են վճարման անդորագրի հիման վրա, վճարման պահին:

15 Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	88	440
Բանկային հաշիվներ	-	127,171
	88	127,611

16 Կապիտալ և պահուստներ

16.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնեմասերի քանակը

Հայտարարված բաժնեմասեր 89,515 հատ սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը՝ 1000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով	2021թ.	2020թ.
	89,515,000	89,515,000

Բաժնետեր	2021թ.		2020թ.	
	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	71,612	80.000	71,612	80.000
Յուրի Հակոբյան Արշակի Սուսաննա Հարությունյան Վասիլի	34	0.038	34	0.038
Լևոն Մամիկոնյան Մամիկոնի	31	0.035	31	0.035
Ռոբերտ Մարգարյան Գուրգենի	30	0.034	30	0.034
Մարտին Հարությունյան Գեղամի	30	0.034	30	0.034
Այլ բաժնետերեր (քանակը՝ 1,301)	17,748	19.827	17,748	19.827
	89,515	100.000	89,515	100.000

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետիրական կապիտալը կազմել է՝ 89,515 հազար դրամ:

Բաժնետեր	2020-2021թթ.	
	Բաժնետոմսերի քանակ	Բաժնեմասի չափը (%)
1-5	71,737	80.140
6-10	146	0.160
11-1307 (1297)	17,632	19.700
	89,515	100.000

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընկերության սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին վերագրելի զուտ վնաս՝ բազային վնասի հաշվարկի համար	(163,976)	(79,915)
Փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով տոկոսներ	-	-
Ընկերության սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին վերագրելի զուտ վնաս՝ ճշգրտված նուսրագման ազդեցությունով	(163,976)	(79,915)
	2021թ.	2020թ.
Սկս բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային վնասը հաշվարկելու նպատակով սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	89,515	89,515
Նուսրագման ազդեցությունը	-	-
Բաժնետոմսերի օպցիոններ	-	-
Փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ՝ ճշգրտված նուսրագման ազդեցությունով	89,515	89,515

16.2 Վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստն առաջացել է հիմնական միջոցների վերագնահատման արդյունքում: Ընկերության հիմնական միջոցները վերջին անգամ վերագնահատվել են 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Վերագնահատված հիմնական միջոցների օտարման ժամանակ դրանց գծով վերագնահատման պահուստը հաշվեգրվում է ուղղակիորեն կուտակված շահույթին կամ վնասին:

17 Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ապահովված վարկեր</i>				
<i>Ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված</i>				
ՀՀ ֆինանսական հաստատություններից ստացված վարկեր	36,186	65,000	-	-
	36,186	65,000	-	-
<i>Չսպահովված փոխառություններ</i>				
<i>Իրական արժեքով հաշվարկված</i>				
Կապակցված կողմերից ստացված փոխառություններ	59,500	21,818	101,123	86,659
	59,500	21,818	101,123	86,659
	95,686	86,818	101,123	86,659

Վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի համեմատությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	Իրական արժեք		Հաշվեկշռային արժեք	
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)
Չապահովված վարկեր և փոխառություններ - Ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված - ՀՀ ֆինանսական հաստատություններից ստացված վարկեր	36,186	65,000	36,186	65,000
	36,186	65,000	36,186	65,000
<i>Չապահովված փոխառություններ</i>				
<i>Իրական արժեքով հաշվարկված</i>				
- Կապակցված կողմերից ստացված փոխառություններ	160,623	108,477	177,500	139,818
	160,623	108,477	177,500	139,818
	196,808	173,477	213,686	204,818

Ընկերությունը ՀՀ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացել է օվերդրաֆտ երեք տարի ժամկետով, տարեկան 13% տոկոսադրույքով:

Ընկերությունը կապակցված կողմերից ստացել է անտոկոս փոխառություններ 1-ից 9 ամիս ժամկետով և անտոկոս փոխառություն հիմնադրից 13 տարի ժամկետով.

18 Հետաձգված եկամուտ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ոչ ընթացիկ</i>		
Հետաձգված եկամուտ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	109,783	117,130
	109,783	117,130
<i>Ընթացիկ</i>		
Հետաձգված եկամուտ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	8,045	8,045
Հետաձգված եկամուտ եկամուտներին վերաբերող շնորհներից	184,250	290,000
	192,295	298,045
	302,078	415,175

19 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	7,822	3,955
Ստացված կանխավճարներ	53,162	47,638
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	28,895	11,189
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	152	-
	90,031	62,782

Ապրանքների ձեռքբերման գծով առաջացած պարտավորությունների մարման միջին տևողությունը կազմում է 5 օր (2020թ.՝ 3 օր): Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

20 Պահուստներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ
Պահուստներ շարունակական գործառնական ծախսումների գծով	17,155	-	9,255	-

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ավելացում	Հակադարձում	Ավելացում	Հակադարձում
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	9,255	13,350	5,449	17,155
	9,255	13,350	5,449	17,155

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ավելացում	Հակադարձում	Ավելացում	Հակադարձում
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	8,511	3,890	3,146	9,255
	8,511	3,890	3,146	9,255

21 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

21.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Հաշվապահական գնահատումները հիմնականում վերաբերվում են հիմնական միջոցների օգտակար ծառայություններ ժամկետներին:

21.2 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

2020թ. առաջին կիսամյակում նոր կորոնավիրուսի (COVID-19) համաճարակի արագ տարածումը խիստ ազդեցություն է ունեցել ամբողջ աշխարհի գրեթե բոլոր պետությունների տնտեսությունների վրա: Մի շարք երկրներ, ներառյալ Հայաստանի Հանրապետությունը, ձեռնարկել են միջոցառումներ, որոնք էական ազդեցություն են ունեցել ոլորտների մասնակիցների գործունեության վրա: COVID-19 պատճառով բազմաթիվ երկրներում, ներառյալ Հայաստանի Հանրապետությունում, քիզենաները ստիպված են եղել անորոշ ժամկետով դադարեցնել կամ սահմանափակել գործունեությունը: Վիրուսի տարածման դեմ ուղղված միջոցառումները, հանգեցրել են քիզենսի էական խափանումների, հանգեցնելով տնտեսական աճի տեմպերի նվազման, ինչպես երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության ՀՆԱ-ի կրճատման:

Հիմնադրամն այս համաճարակը գնահատում է որպես հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտվող իրադարձություն, որի ազդեցության քանակական գնահատումը Հիմնադրամի վրա գործնականորեն հնարավոր չէ իրականացնել բավարար ճշգրտությամբ:

Ներկայումս Հիմնադրամի ղեկավարությունը վերլուծում է տնտեսական պայմանների փոփոխության հնարավոր ազդեցությունը Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա:

22 Ֆինանսական գործիքներ

22.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի, ֆինանսական պարտավորության և բաժնային գործիքի յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

22.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր.		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	890	1,416
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	88	127,611
	978	129,027

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.		
Վարկեր և փոխառություններ	196,808	173,477
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	7,822	3,955
	204,630	177,432

23 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

23.1 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ժամկետային ավանդները, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ.		
Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր.		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	890	1,416
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	88	127,611
	978	129,027

Հաշվետու ամսաբալի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

բ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և քանկային հաշիվներում պահելով քաղաքար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Ընկերություն իրացվելության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը:

23.2 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի նկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով: Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ պարտավորությունը քաժամած ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր վարկեր և փոխառություններ	196,808	173,477
Հանած՝ դրամական միջոցներ և համարժեքներ	88	127,611
Զուտ պարտավորություն	196,721	45,866
Ընդհանուր կապիտալ	2,078,035	2,242,012
	2,274,756	2,287,878
Ֆինանսական լծակ	9%	2%

23.3 Ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները և իրական արժեքի հիերարխիա

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Ընկերության որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով: Ընկերության ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի չափման համապատասխան գնահատման տեխնիկա:

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Նկարագրություն</i>				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	890	890	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88	88	-	-
	978	978	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում
------------	----------------------------------

Նկարագրություն	2021թ.	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	196,808	95,686	101,123	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	7,822	7,822	-	-
Ընդամենը	204,630	103,508	101,123	-
Հազար դրամ				
Իրական արժեքի չափման հիերարխիա				
Նկարագրություն	2020թ.	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,416	1,416	-	-
Գրանցված միջոցներ և դրանց համարժեքներ	127,611	127,611	-	-
Ընդամենը	129,027	129,027	-	-
Հազար դրամ				
Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում				
Նկարագրություն	2020թ.	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	173,477	86,818	86,659	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,955	3,955	-	-
Ընդամենը	177,432	90,773	86,659	-

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- **1-ին մակարդակ**՝ իրական արժեքները ստացվում են մնացորդային ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- **2-րդ մակարդակ**՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- **3-րդ մակարդակ**՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշ կետերի և ֆինանսական գործիքների, որոնք, յուրաքանչյուր

հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, չսփվել են վերագնահատված արժեքով կամ իրական արժեքով, ինչպես ներկայացված է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ապրանքների և ծառայությունների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

24 Պայմանականություններ

24.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում քաղաքացիներ են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամը: Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարումակոթությունը, խարարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս ատկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Եռլայական ափելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում ատկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Դեկլարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

24.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի անբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված

չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Անկախությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

24.4 Երջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Երջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Անկախությունը համոզված է՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

25 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են Ընկերության բաժնետերեր և հիմնական ղեկավար անձնակազմը: Ընկերության վերջնական վերահսկողն է Հայաստանի Հանրապետությունը, ի դեմս ՀՀ Պաշտպանության նախարարության, որին պատկանում է Ընկերության բաժնեմասերի 80%-ը:

25.1 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգակրանների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումների աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	24,929	19,458
	24,929	19,458

26 Համադրելի ֆինանսական հաշվետվությունների վերամերկայացում և համադրելի տվյալների վերահաշվարկ

Ինչպես ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 2.6-ում՝ Ընկերության քաղաքականությունն է յուրաքանչյուր ներկայացված ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը վերագրել այդ տարվա ֆինանսական տեղեկատվությանը: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս դեկավարությունը քացահայտել է 2019 և 2020թթ. ֆինանսական հաշվետվություններին վերաբերող ստորև ներկայացված հարցերը, որոնք ճշգրտվել են այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված համադրելի տվյալներում:

Արդյունքում, այս սխալներն ուղղվել են 2020թ.-ին, հետևյալ կերպ՝

- հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ավելացել են համապատասխանաբար 15,140 հազար դրամով և 19,115 հազար դրամով,
- ստացված անտոկոս երկարաժամկետ փոխառությունները ներկայացվել են զեղչված արժեքով, զեղչման ազդեցությունը ճանաչվել է կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ՝ 87,080 հազար դրամ,
- իսկ ստացված վարկերի մնացորդը ճշգրտվել է՝ նվազելով 31,341 հազար դրամով, որը հանդիսանում է անտոկոս փոխառությունների զեղչման և դրա հակադարձման ազդեցությունը:
- ֆինանսական ծախսը ավելացել է՝ 12,426 հազար դրամով, որը հանդիսանում է անտոկոս փոխառությունների զեղչման և դրա հակադարձման ազդեցությունը:
- կուտակված շահույթը նվազել է՝ 59,715 հազար դրամով: Իսկ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա զուտ շահույթը/(վնասը) նվազել է 10,055 հազար դրամով:

Կատարված ճշտումների ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Մինչև վերահաշվարկը	Վերահաշվարկի ազդեցություն	Վերահաշվարկված
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	15,140	15,140
Լրացուցիչ կապիտալ	-	87,080	87,080
Կուտակված շահույթ	10,687	(59,715)	(49,027)
Վարկեր և փոխառություններ	204,818	(31,341)	173,477
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	19,115	19,115

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Մինչև վերահաշվարկը	Վերահաշվարկի ազդեցություն	Վերահաշվարկված
Ֆինանսական ծախսեր	(8,450)	(12,426)	(20,876)
Շահութահարկի գծով ծախս	(8,368)	2,371	(5,997)

Վերոնշյալ ճշգրտումները իրենց ազդեցությունն են ունեցել նաև 2019թ. ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Ըշգրտումները ներկայացվել են 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	2020թ. հունվարի 01-ի դրությամբ		
	Մինչև վերահաշվարկը	Վերահաշվարկի ազդեցություն	Վերահաշվարկված
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	12,769	12,769
Լրացուցիչ կապիտալ	-	87,080	87,080
Կուտակված շահույթ	(16,124)	(49,659)	(65,783)
Վարկեր և փոխառություններ	204,818	(43,767)	161,051
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	19,115	19,115

Հազար դրամ	2020թ. հունվարի 01-ի դրությամբ		
	Մինչև վերահաշվարկը	Վերահաշվարկի ազդեցություն	Վերահաշվարկված
Ֆինանսական ծախսեր	(9,811)	(10,617)	(20,428)
Շահութահարկի գծով ծախս	-	1,911	1,911